

شماره		نمره با عدد و حروف	حمایت از کالای ایرانی دبیرستان ماندگار البرز (دوره دوم) امتحانات نوبت اول - سال تحصیلی ۹۸-۹۷	نام و نام خانوادگی	
		تعداد صفحات : ۳	زمان : ۹۰ دقیقه	تاریخ : ۹۷/۱۰/۱۶	پایه : دهم انسانی
				دبیر : آقای شریعت	درس : منطق

توجه: پاسخ سوالات را با دقت، کامل و خوش خط و خوانا با خودکار آبی یا مشکی بنویسید. در همه حال و همه جا یاد و ذکر خداوند متعال را فراموش نکنید.

۱ **الف) درست یا نادرست بودن هریک از عبارات زیر را مشخص نمایید.**

۱- تصور و تصدیق دو حیطه اصلی علم منطق هستند. (غلط)

۲- مفهوم کلی، مفهومی است که حتما بیش از یک مصداق در عالم خارج داشته باشد. (غلط)

۳- در طبقه بندی مفاهیم، از مفاهیم عام و کلی تر شروع کرده و به مفاهیم خاص و جزئی تر می‌رسیم. (صحیح)

۴- هدف از تعریف کردن، شناساندن مفاهیم و تصورات معلوم برای شنونده است. (غلط)

۱ **ب) گزینه مناسب را انتخاب نمایید.**

۱- در عبارت ((دل رو به رو شدن با دشمن را ندارد))، دلالت لفظ ((دل)) چه نوع دلالتی است؟
 الف) دلالت مطابقی (ب) دلالت تضمنی (ج) دلالت التزامی (د) دلالت تضمنی و التزامی

۲- در کدام یک از موارد زیر، بیشتر از اشتراک لفظ و مشترکات لفظی استفاده می‌شود؟
 الف) نامه نگاری (ب) روزنامه نگاری (ج) شعر (د) لطیفه گویی

۲ **ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.**

۱- در طبقه بندی درست مفاهیم، میان مفاهیم موجود در یک طبقه، رابطه ..... میباشد. و میان مفاهیم هر طبقه با طبقه قبل یا بعد از خود، رابطه ..... وجود دارد.

۲- برای استقرار تعمیمی قوی، نمونه‌ها باید ..... و ..... باشند.

۳- قضایای حملی بر اساس کیفیت قضیه، به ..... و ..... تقسیم می‌شوند.

۴- روش‌های مقابله با مغالطه تمثیل ناروا، عبارتند از: ..... و ..... مخالف

۱ **د) به سوالات زیر، پاسخ کوتاه دهید.**

۱- تصور و یا تصدیق بودن هریک از عبارات زیر را مشخص نمایید.
 الف) یوسین بولت، دهنده جامائیکایی، با ثبت رکورد ۹/۶۳ ثانیه، به مدال طلای المپیک لندن دست یافت: بهبود.
 ب) ورزشکاری که به مدال طلای المپیک دست یافته بود: تصویر.

۲- نوع دلالت لفظ بر معنا را در هریک از قسمت های مشخص شده در عبارت زیر بنویسید.
 فردی از اهالی ونیز با دوست لیبیایی خود صحبت می‌کرد و می‌گفت: ما یک شهر داریم که کل اش روی آب است؛
دکلمت مطابقی
 دوستش گفت: این که چیزی نیست، ما کل کشورمون رو هواست.
دکلمت التزامی

۳- در هریک از عبارت‌های زیر، امکان بروز چه نوع مغالطه ای وجود دارد؟

الف) گفتمش باید بری نامم زیاد / گفت آری می‌برم اما زیاد : مغالطه نگارشی کلمات

ب) برانکو: واقعا توقع داشتید شفر بگوید ما شهرآورد را می‌بازیم! مغالطه ایهام در عبارت د ایهام در مرجع ضمیر

ج) چون مریخ هم مانند زمین دارای آب و هوا است، پس در مریخ هم موجودات زنده یافت می‌شوند: مغالطه تشبیه نا روا

۴- جزئی و یا کلی بودن هریک از مفاهیم زیر را مشخص نمایید.

الف) دانش آموز این کلاس: ..... کلی .....
ب) مسجد شیخ لطف الله: ..... جزئی .....

ج) همه دانش آموزان ایران: ..... جزئی .....
د) سیمرغ: ..... کلی .....

۵- میان هر گروه از مفاهیم زیر، کدام یک از نسبت های چهارگانه برقرار است؟

الف) مقتول و شهید : عموم و خصوص مطلق
ب) عاقل و بالغ : عموم و خصوص من وجه

ج) فاعل و مرفوع : عموم و خصوص مطلق
د) قضیه و تصور : تساوی .....

۶- نوع هریک از تعاریف زیر در مورد واژه ((کنش)) را بنویسید.

الف) کنش: رفتار اجتماعی که انسان انجام می‌دهد. تعریف نفسیه و مفهومی

ب) کنش: عمل. تعریف لغوی و نحوی .....

ج) کنش: رفتارهایی مانند سلام کردن ، سوال پرسیدن ، درس دادن. تعریف مفهومی .....

۷- ایراد هریک از تعاریف زیر را بنویسید.

الف) فیزیک: علمی که از پدیده‌های فیزیکی بحث می‌کند. جوهری و بودن

ب) نمک: سم سفید. واضح نبودن

ج) درس: مطالب علمی که دانش آموزان می‌خوانند. جامع نبودن و مانع نبودن

۸- نوع هریک از استدلال‌های زیر را مشخص نمایید.

الف) اعضای یک تیم فوتبال همانند اجزای موتور یک خودرو هستند که در صورت از کار افتادگی هریک از آن‌ها،

تیم فوتبال دیگر آن کارایی اصلی خود را نخواهد داشت. استقرا (تعمیری)

ب) با بررسی ۱۰۰۰ نفر از افراد چپ دست و مشاهده این نکته که آن‌ها دارای هوش بالایی هستند، به این نتیجه

می‌رسیم که همه افراد چپ دست افراد باهوشی هستند. استقرا (تعمیری)

ج) یک مشاور تحصیلی با بررسی احتمالات مختلف، به این نتیجه می‌رسد که علت اصلی درس نخواندن بسیاری از

دانش آموزان، سرگرمی بیش از حد آن‌ها با بازی‌های کامپیوتری است. استنتاج بهترین تبیین

۹- شخصیه و یا محصوره بودن هریک از قضایای زیر را تعیین نمایید.

الف) زیبا انسان است. شخصیه .....

ب) انسان زیبا است. عمومیه .....

ج) پس زیبا ، زیبا است. شخصیه .....

۱۰- ابتدا قضیه حملی زیر را در قالب درست منطقی بنویسید و سپس سور و کلی یا جزئی بودن آن، موضوع، محمول، نسبت و موجه یا سالبه بودن آن را مشخص کنید.

بیش از ۹۹ درصد از مردم، در طول شبانه روز حداقل ۴ ساعت می خوابند.

بعضی مردم ، خوابنده حداقل ۴ ساعت در طول شبانه روز هستند.
سود جزئی، موضوع ، محمول ، نسبت موجه

ه) به سوالات زیر، پاسخ کامل دهید.

۱- ویژگی‌های تعریف مفهومی را نوشته، نام دیگر این تعریف چیست و از میان سه حوزه ذهن، زبان و عالم خارج با کدام یک در ارتباط است؟

در این تعریف با دست بنویس و ویژگی‌های یک مفهوم به ویژگی مشترک با سایر مفاهیم مشابه (د امر عام) (۵/۲۵) و ویژگی خاصی آن شیء (د امر خاص) (۵/۲۵) به تعریف شیء می پردازیم. این نوع تعریف را با مفهوم عام آغاز می کنیم (۵/۲۵) و سپس مفهوم خاصی تر را بیان می کنیم (۵/۲۵).

۲- استقرای تعمیمی را تعریف کنید، در مورد شرایط قوت و ضعف نتیجه آن توضیح دهید و بگویید این نوع از استدلال بیشتر در چه علمی کاربرد دارد؟

در استقرای تعمیمی، با مشاهده چند مورد جزئی، حکمی کلی به دست می آوریم. (۵/۲۵) در صورت رعایت سه شرط، نتیجه استقرای تعمیمی قوی خواهد بود: ۱- نمونه‌ها متفاوت و تعدادی باشند. (۵/۲۵) ۲- نمونه‌ها یک نگر همه طبیف‌های مختلف جامعه آماری ما باشند. (۵/۲۵) ۳- تعداد نمونه‌ها نسبت به کل جامعه آماری، نسبت مناسبی داشته باشند. (۵/۲۵)

۳- اگر میان دو مفهوم کلی، رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار باشد، از اسناد آن دو به یکدیگر، چند قضیه حملی حاصل می‌شود و نوع هر کدام از آن‌ها چگونه است؟ با ذکر یک مثال به طور کامل توضیح دهید.

به عنوان مثال، رابطه میان دو مفهوم کلی انسان و حیوان، عموم و خصوص مطلق است (۵/۲۵) و از اسناد آن دو به یکدیگر، سه قضیه حملی حاصل می‌شود: (۵/۲۵)

- ۱- موجه کلیه (۵/۲۵) : هر انسانی حیوان است. (۵/۲۵)
- ۲- موجه جزئی (۵/۲۵) : بعضی حیوان‌ها انسان هستند. (۵/۲۵)
- ۳- سالبه جزئی (۵/۲۵) : بعضی حیوان‌ها انسان نیستند. (۵/۲۵)

<< آخرین حد علم یک عالم این است که اقرار می‌کند به نادانی خویش >>

موفق باشید

شریعت - دی ماه ۱۳۹۷